

Облікова картка НДДКР

Державний обліковий номер: 0225U003938

Державний реєстраційний номер: 0124U001753

Відкрита

Дата реєстрації: 16-09-2025

1. Етапи виконання

Номер етапу: 1

Назва етапу: Аналіз існуючого стану меліорованих земель та їх нормативно-правового забезпечення при розробленні відповідної документації із землеустрою у повоєнний період

Початок етапу: 01-2024

Закінчення етапу: 12-2024

Вид звітнього документа: Проміжний звіт

2. Виконавець

Назва організації: Інститут землекористування Національної академії аграрних наук України

Код ЄДРПОУ/ІПН: 20589035

Підпорядкованість: Національна академія аграрних наук України

Адреса: вул. Васильківська, буд. 37, м. Київ, 03022, Україна

Телефон: 380503128178

E-mail: landukraines@gmail.com

3. Власник результатів НДДКР (продукції)

Назва організації: Національна академія аграрних наук України

Код ЄДРПОУ/ІПН: 00024360

Адреса: вул. Михайла Омеляновича-Павленка, буд. 9, м. Київ, 01010, Україна

Підпорядкованість: Кабінет Міністрів України

Телефон: 380442801085

Телефон: 380442802525

Телефон: 380445219277

E-mail: prezid@naas.gov.ua

WWW: <http://naas.gov.ua/>

Назва організації: Інститут землекористування Національної академії аграрних наук України

Код ЄДРПОУ/ІПН: 20589035

Адреса: вул. Васильківська, буд. 37, м. Київ, 03022, Україна

Підпорядкованість: Національна академія аграрних наук України

Телефон: 380503128178

E-mail: landukraines@gmail.com

4. Джерела та напрями фінансування

Підстава для проведення робіт: 34 - договір (замовлення) з центральним органом виконавчої влади, академією наук (головними розпорядниками бюджетних коштів на проведення НДДКР)

КПКВК: 6591060

Напрямок фінансування: 2.2 - прикладні дослідження і розробки

Джерела фінансування

Джерело фінансування: 7713 - кошти держбюджету

Фактичний обсяг фінансування за звітний етап: 255.000 тис. грн.

5. Науково-технічна робота

Назва роботи (укр)

Наукові засади землевпорядкування меліорованих земель у повоєнний період

Назва роботи (англ)

Scientific principles of land management of reclaimed lands in the postwar period

Реферат (укр)

Стан обліку меліорованих земель в Україні, зокрема зрошувальних і осушувальних систем, набув особливої актуальності в умовах збройного конфлікту та повоєнного відновлення. Багато об'єктів меліоративної інфраструктури зазнали пошкоджень, що ускладнює їх експлуатацію та потребує системного аналізу нормативно-правової бази. Чинне законодавство містить розрізнені положення щодо регулювання використання меліорованих земель і потребує доопрацювання. Зокрема, необхідно встановити чіткі обмеження на використання таких земель з урахуванням екологічного стану та перспектив реабілітації. Забезпечення сталого функціонування меліоративних систем у повоєнний період потребує інтеграції правових, економічних і екологічних підходів. Впровадження сучасних засобів моніторингу – зокрема геоінформаційних систем і дистанційного зондування – дозволить оперативно виявляти пошкоджені ділянки, відстежувати динаміку змін і планувати відновлювальні заходи. Особливу увагу слід приділити вдосконаленню землеустрою в межах меліорованих територій із урахуванням вітчизняного та зарубіжного досвіду. Інтегрований підхід передбачає об'єднання зусиль державних структур, інвесторів, місцевої влади та громад, що сприятиме не лише відновленню родючості земель, а й створенню умов для сталого соціально-економічного розвитку регіонів. Контурно-меліоративна організація території виступає ключовим інструментом ефективного землекористування у процесі післявоєнної реабілітації аграрного потенціалу.

Реферат (англ)

The state of accounting for reclaimed lands in Ukraine, in particular irrigation and drainage systems, has become particularly relevant in the context of armed conflict and post-war reconstruction. Many reclamation infrastructure facilities have been damaged, which complicates their operation and requires a systematic analysis of the regulatory framework. The current legislation contains disparate provisions regulating the use of reclaimed lands and requires further development. In particular, it

is necessary to establish clear restrictions on the use of such lands, taking into account the ecological state and prospects for rehabilitation. Ensuring the sustainable functioning of reclamation systems in the post-war period requires the integration of legal, economic and environmental approaches. The introduction of modern monitoring tools – in particular, geographic information systems and remote sensing – will allow for the prompt identification of damaged areas, tracking the dynamics of changes and planning restoration measures. Particular attention should be paid to improving land management within reclaimed territories, taking into account domestic and foreign experience. An integrated approach involves combining the efforts of state structures, investors, local authorities and communities, which will contribute not only to the restoration of land fertility, but also to the creation of conditions for sustainable socio-economic development of regions. Contour and melioration organization of the territory is a key tool for effective land use in the process of post-war rehabilitation of agricultural potential.

Індекс УДК: 332.1

Коди тематичних рубрик НТІ: 06.61

6. Науково-технічна продукція (НТП)

НТП 1

Назва продукції (укр): Оцінка стану меліорованих земель та їх нормативно-правового забезпечення при розробленні відповідної документації із землеустрою у повоєнний період

Назва продукції (англ): Assessment of the condition of reclaimed lands and their regulatory and legal support when developing relevant documentation on land management in the post-war period

Очікувані результати: Оцінка стану

Галузь застосування: Земельне законодавство

Опис продукції (укр): Унаслідок збройної агресії в Україні значної шкоди зазнала система обліку й використання меліорованих земель, особливо зрошувальних і осушувальних мереж. Проведений аналіз показав, що чинні правові акти, які регламентують меліорацію та використання цих земель, є неповними й не враховують нові умови повоєнного періоду. Існує нагальна потреба у вдосконаленні нормативної бази з урахуванням масштабів руйнувань та необхідності правових обмежень у використанні постраждалих земель. Для забезпечення сталого функціонування меліорованих угідь необхідно модернізувати правове регулювання, поєднуючи його з інноваційними інструментами просторового аналізу, включаючи ГІС-технології та дистанційне зондування. Такі інструменти забезпечують об'єктивну інформацію про стан земель та дозволяють ефективно планувати рекультивацию. Удосконалення землеустрою має базуватися на єдиному підході до відновлення меліорованих територій, що враховує екологічні, соціальні та економічні чинники. Важливою умовою є участь місцевих громад, державних інституцій і бізнесу в розробці заходів із відновлення. Контурно-меліоративна організація простору та ефективне правове регулювання мають стати основою відбудови сільськогосподарського потенціалу країни в післявоєнний час.

Соціально-економічна спрямованість НТП: Поліпшення стану навколишнього середовища

Стадія завершеності НТП: Звіт по НДДКР

Впровадження НТП: Впроваджено

Строки впровадження: 01.2024-12.2024

Виробник продукції: Інститут землекористування НААН України

Споживачі продукції:

Перспективні ринки:

Права інтелектуальної власності: В Україні

Форми та умови передачі продукції: Спільні НДДКР

7. Бібліографічний опис

Dorosh Yosyp, Iryna Kupriianchuk, Kharytonenko Roman, Derkul'skyi Roman, Denys Melnyk Application of GIS for analysis and monitoring of reclaimed lands in the context of current challenges. International Conference of Young Professionals

Yevhen Butenko, Halyna Shtogryn, Serhii Petrychenko, Valerii Olishevskiy, Khrystyna Vasylenko. The use of remote sensing methods for monitoring and assessing the scale of destruction during the war on the example of the southern regions of Ukraine. International Conference of Young Professionals «GeoTerrace-2024»

Харитоненко Р.А., Рябова Ю.П. Комплексне управління меліорованими землями у контексті післявоєнної відбудови. Міжнародна науково-практична конференція «Збалансоване природокористування: традиції, перспективи та інновації» 17.10.2024

Y Dorosh, O Sakal, R Kharytonenko, R Derkul'skyi. Землевпорядкування меліорованих земель: стан та перспективи розвитку. Землеустрій кадастр і моніторинг земель № 4. 2024. С.4-16

Харитоненко Р. А. Організація меліорованих земель: землевпорядкування та інтегроване управління. Формування сталого землекористування: проблеми та перспективи : матеріали V Міжнар. наук.-практ. конф. (м. Київ, 19 грудня 2024 р.). Київ : Редакційно-видавничий відділ НУБіП України, 2025. 103 с. С. 85-86

Харитоненко Р. А. До питання обліку меліорованих земель в Україні. Сучасні виклики в управлінні земельними ресурсами: матеріали I Міжнар. наук.-практ. конф. (м. Київ, 7 червня 2024 р.). Київ : Редакційно-видавничий відділ НУБіП України, 2024. 168 с. (с. 155-157)

8. Звітна документація

Кількість сторінок в звіті: 50

Мова звіту: Українська

Кількість файлів у звіті: 1

9. Заключні відомості

Перелік осіб-виконавців

Ібатуллін Шаміль Ільдусович (д. е. н., професор, акад.)

Адамадзе Ольга Валеріївна

Бутенко Євген Володимирович (к. е. н., доц.)

Деркульський Роман Юрійович (к. е. н.)

Дорош Ольга Степанівна (д. е. н., професор)

Кабузан Аліна Ігорівна

Купріянич Ірина Петрівна (д. е. н., доц.)

Олішевський Валерій Володимирович

Керівник організації:

Дорош Йосип Мирославович (д. е. н., доц., член-кор.)

Керівники роботи:

Харитоненко Роман Андрійович (к. е. н.)

**Керівник відділу реєстрації наукової діяльності
УкрІНТЕІ**

Юрченко Т.А.